

Hoburgsvänner!

Just nu i november sitter jag och skriver i ett närmast snöigt Burgsvik. Det brukar alltid komma en köldknäpp i november och sedan brukar det vara långt till vinter på Gotland. Kanhända är det rätt varmt igen när ni läser detta. Jag kom rätt in i styrelsearbetet i våras och har nu fått följa och lära mig hembygdsföreningens arbete under så där tre kvartal. Det har varit mycket nytt, men intressant och mycket lärorikt.

Det jobbigaste var naturligtvis *den intensiva sommarsäsongen* när allt skulle klaffa för turisterna. Vi hade fyra duktiga ungdomar som jobbade i kaffestugan med stor vilja och energi. Det flöt på bra, trots ett trångt kök och en långsam diskmaskin.

Vår lekbage har visat sig vara ett lyckokast. Vi har t o m blivit omnämnda i fastlandspressen för ett trevligt arrangemang för barn. Att den dessutom har dragit mycket folk till kaffestugan är ingen nackdel.

Vi hade otur med vädret till *Bottarvefesten* och det var lite tråkigt gentemot dem som föreläste och underhöll. Barnfamiljerna kom dock, för lekbage var öppen även om det duggregnade. Lite förnyelse av vår verksamhet skall väl till för nästa år, men vår kassa är begränsad så det får bli med små steg.

Jag har fått vara med på ett *möte med landshövdningen* - som för övrigt var både saklig och trevlig - och länsstyrelsen om framtiden för ett unikt strandområde tillhörande Rembs i Vamlingbo. Området skulle till att exploateras och stugbebyggas när naturvänner började protestera. Länsstyrelsen hade nu tagit ställning och ville bevara området intakt på grund av dess stora naturvärden. Det var en hållning som vår förening styrelse redan tidigare hade intagit, och även vi tre representanter tryckte på vid mötet. I våra stadgar står just att vi skall värna viktiga natur- och kulturvärden i bygden.

Huvudbyggnaden behöver ständig översyn, nu är det en yttre renovering på gång. *De blå sängskåpen i vardagsstugan* är ytterst unika har jag fått lära mig. Expertis från Visby har varit ute och berättat. En gång var sängskåp vanliga i huvudbyggnaderna på ön. Nu finns endast fem kvar, och våra tre är de enda som står kvar på ursprunglig plats. Möjligen har de stått i en äldre byggnad på gården tidigare, så vi kan kanske räkna med en ålder på uppemot 200 år för dem.

Så *en elege* till alla frivilliga krafter under sommaren! Till alla er som har kokat kaffe, bakat, skött kaffestugan vid lågsåsong, städad, rensat i trädgården och annat smått och stort!

Till nästa säsong: Glöm oss inte! Vi behöver fortsatt hjälp! Utan er klarar vi inte verksamheten.

Kerstin Jonmyren
Ordförande

Företagande kvinnor på Storsudret

Från förra numret av Hoburgsbladet fortsätter vi att berätta om kvinnor med egna företag på Storsudret. I Hamra finns gott om starka kvinnor. Vi kan börja vid

Norrgårde där vi hittar Petra Appelqvist. Hon har ett så stort intresse för naturlig odling och djuruppfödning att hon har startat en gårdshandel på sin gamla släktgård. Hon förser många hushåll med grönsaker och griskött, allt naturligt producerat.

I närheten finns Ingegärd Montán, här hos oss mest känd som ledare för Hamra berättarkvinnor. Men genom sitt företag skriver hon, sätter upp och regisserar pjäser även på andra håll i landet.

Agneta Engström Svanborg är en välkänd konstnär som har sin arbetsplats och ateljé hemma på gården vid Sindarve. Hennes landskapsmålningar med sin karaktäristiska fågel i kanten hänger i många hem på Gotland. Där vid Sindarve bor också Ulla Thomasson. Hon delar företag med Stina Lindberg som en av Bottarepeikar som driver hantverksbutiken vid Bottarve museigård.

Gunnel Nilsson bor också i Hamra, vid Långmyre, men driver sitt företag i en annan socken, Gunnels Bed & Breakfast i Björklunda i Öja. Vi kanske skall avsluta Hamralistan med Ylva Wahlby som driver sitt lantbruksföretag med mjölkkor hemma på föräldragården vid Sallmunds.

I Sunde står mor och dotter för det kvinnliga företagandet. Marita Jonsson, välkänd författare, har Körsbärgsgårdens trädgård och konsthall. Kaféet på Körsbärgsgården drivs av Helga Jonsson, som också är fotograf och ordnar fotoutställningar.

Så kan vi tillägga att kvinnorna i Fide har skaffat sig en vävstuga med fyra vävstolar, och att kön till vävstolarna är lång. Måne den här hobbyn kan utvecklas till ett ”riktigt” företag?

För att vara rättvisa vill vi tillägga att det finns många företag på orten som ägs och drivs av kvinnor och män i förening, till exempel flera restauranger och lantbruksföretag. Gotland är jämförelsevis ett av Sveriges mest företagartäta län och i synnerhet gäller det kvinnliga företagare. Storsudret ger verkligen syn för sägen i sammanhanget!

Ing-Marie Tellström

Bokgåvor till hembygdsföreningen

Längs en grusväg

I somras gästades Bottarve av musikerparet Julia Westberg och Dan Svensson. De sjöng och spelade en föreläsningkväll. Dan kommer från Blekinge medan Julia är från Kruse i Alva, en gammal släktgård.

Redan som barn började Julia intressera sig för folkmusik och sånger som hon hörde äldre folk i grannlaget sjunga. Därför var hennes val av examensarbete vid Musikhögskolan i Malmö följdriktigt. Hon valde att närmare studera några handskrivna sångböcker från sekelskiftet 1900 och människorna bakom dem.

Sångböckerna hade tillhört folk som hade bott längs Kruse kveiar i Alva. Den måste ha varit en musikalisk väg, eftersom inte mindre än åtta personer där tillsammans ägde tretton visböcker. Julia har gått igenom sångerna, jämfört dem och försökt få fram melodin de sjöngs till. Hoburgs hembygdsförening har fått ett ex av Julias kompendium.

Inventering av ödegårdar från medeltid t o m 1700-talet för Hoburgs ting.

Tiderna var ofta hårda för de gotländska bönderna för några sekel sedan. Alltför regelbundet kom svältår och infektionssjukdomar. Dessutom fanns alltid ett mer eller mindre kvävande skattetryck. Allt sammantaget kunde ibland leda till att hela gårdar blev lämnade öde. I en ödegårdslista för 1653 hade Hoburgs ting flest ödegårdar av alla Gotlands ting.

Arkeologen Malin Eriksson, Visby har gjort en stor utredning i sammanhanget. Hon har kollat i ödegårdslistor och sedan försökt lokalisera gårdarna i terrängen. För en del av dem finns tydliga lämningar, för andra är det endast helt överväxta områden kvar.

Hembygdsföreningen har fått ett ex av Malins utredning.

Ett ståtligt bröllop

Det var mycket som skulle klaffa när bönderna höll bröllop för sina barn i det gamla gotländska bondesamhället. Det gällde att allt skulle gå rätt till, med maten, silvret och porslinet, kläderna, inkvarteringen, serveringen, skaffarna, spelmännen och allt det andra. Planeringen kunde ta månader och festen kunde kosta en enorm summa pengar för bröllopsgården. Men ett bröllop var en viktig milstolpe i det gamla bondesamhället, var närmast en *övergångsrit* för de unga tu, och då skulle det festas. Allt skulle ske enligt ett givet mönster.

Ing-Marie Tellström, vår ”ständiga sekreterare” och allt i allo har nu sammanställt en bok i ämnet, kallad *Ett ståtligt bröllop*. Konstigt nog har inget skrivits i bokform i det intressanta ämnet tidigare. Det är en alldeles utmärkt bok, lättsam och intressant, illustrerad med en mängd trevliga foton från dåtid till nutid. Vår förening har nu erhållit ett ex av boken som gåva.

Kerstin Jonmyren

Livet på Sudret för 100 år sedan

Klasserna 4-6 i Öja skola jobbar detta läsår med ett projekt, där vi vill försöka tänka oss in i hur det kan ha varit att leva på Sudret för 100 år sedan. Det finns inga nu levande människor som kan berätta om den tiden, men vi har intervjuat de äldsta personer vi har kvar runt omkring oss.

För oss har det varit viktigt att kunna besöka Bottarvegården och ta del av hur människorna där har levat under några århundraden. Vi har lånat Bottarvegårdens audio-guide och på så sätt fått Bottarves historia tillgänglig.

Till vår hjälp i detta projekt, har vi olika ”aktörer” koppelade. De kommer till skolan och hjälper oss att skriva egna berättelser, dramatisera, göra bilder och jobba med gamla tiders hantverk.

Vi har planer på att förlägga vår redovisning av projektet till Bottarve i vår och då även slå ihop det med ett annat projekt, som de yngre eleverna i skolan jobbar med. De ska göra en musikal med temat ”Emil i Lönneberga”. Gotlandsmusiken kommer att ackompanjera.

Till vår redovisning kommer vi att inbjuda föräldrar och allmänheten. Om allt går som vi tänkt ska eleverna dramatisera händelser på olika platser vid Bottarve.

Lärarna vid Öja skola genom Birgit Nyberg

Dokumentation för hembygdsföreningen

Vi har nu fått hjälp med kopiering och katalogisering av foton och dokument. Cecilia Gladh från Havdhem är anställd av arbetsförmedlingen för detta ändamål. Hon sitter nu i biblioteket i Burgsvik och skannar dokument för oss. Hon har börjat med tidningsurklipp från de två senaste årtiondena om våra socknar, ett digert material sammanställt och skänkt av en dam i Västerhejde. När det är klart kommer Cecilia att gå vidare med annat material.

Det här är ett samarbete med företagen Geline och Bygdeband. En del av det vi kopierar kommer att kunna läggas ut på nätet för allmänheten, exempelvis tidningsurklipp, annat kommer att hållas tillgängligt bara för föreningens medlemmar. Dit hör exempelvis olika protokoll. Det är även möjligt att hålla material tillgängligt endast inom en mycket liten krets.

Har du något som angår vår bygd, foton, brev eller andra dokument som skulle behöva bevaras för eftervärlden, hör av dig! Kanske du är intresserad av den här dokumentationen och vill vara med och sortera material eller ta fram mer från olika håll, *bör av dig!*

Kerstin Jonmyren

Vinterexteriör av Bottarve. Foto Ulf Lindner.

Din ideella medverkan är nödvändig för vår förenings fortlevnad.

Med tanke på vår ekonomi kan vi endast anställa folk när det är absolut nödvändigt.

Kan *du* hjälpa oss i något av de här sammanhangen:
Hör av dig!

* Vi behöver frivilliga som *vårdar* vid våra föreläsningar, folk som läser upp och läser, som plockar fram och serverar kaffe efter föreläsningarna.

* Vi behöver frivilliga som håller *ordning* i huvudbyggnaden, liksom utomhus, på storgården och leilgården, rensar rabatter och städar.

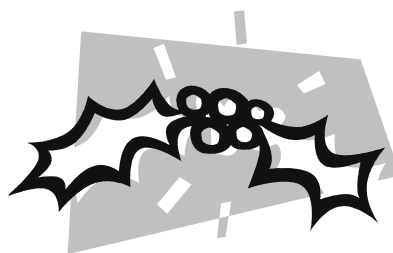
* Vi behöver någon frivillig datakunnig person som tar hand om vår *hemsida*.

* Vi behöver skaffare till *kaffikalaset* på nyårsdagen!

Fondpengar

Just i dagarna har det inkommit besked från Stiftelsen Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur att Hoburgs Hembygdsförening får 10 000 kronor i bidrag till den yttre renoveringen av vår huvudbyggnad. Ytterväggarna är i stort behov av upprustning, något som kommer att kosta att en god slant. Fondpengarna kommer väl till pass i sammanhanget.

Styrelsen

**Kultur får människan att utvecklas och må bra.
Därför stöder vi annonsörer Hembygdsföreningen!**

Swedbank

Fastighetsbyrå

VISBY Tel. 0498-21 80 40, HÄSTGATAN 22

Swedbank

RESTAURANG

Majstregården AB

Tel: 0498-49 74 42 • www.majstregarden.se
Sundre Hoburgen • 623 30 Burgsvik

**Bygger i takt med tiden
Snickerier från Egen fabrik**

0498-48 45 00
gotlandsbyggen.se

MUSEUM LARS JONSSON

Utställningen öppen dagligen 11-17.
Grafik galleri & shop. Cafe & trädgård.
För mer info: www.larsjonsson.se
Vamlingbo prästgård. Tel 20 26 90.

PENSIONAT HOLMHÄLLAR

Tel: 0498-49 80 30
Fax: 0498-49 80 56

 HOBURGS BURG SVIK
ICA ICA
0498-49 70 90
HALLEN HALLEN

 Vamlingbolaget
Tyger och kläder
Design Kristina Torsson
Tillverkning i Vamlingbo
Besök vår hemsida
www.vamlingbolaget.com
Välkommen till vår butik
För öppettider ring: 0498-49 80 80

GRUNDAT 1873
Gotlands **kalkstens
fabrik**

Hamnvägen Burgsvik
www.stenfabriken.se
Tel: 0498-49 70 01

 **Länsförsäkringar
Gotland**
Tel. 0498-28 18 50, www.lfgotland.se

 **JONSSONS
EL AB**

Tel. 0498-49 71 52
073 08 77 001

LL BYGG AB
GRÖTLINGBO
Tel: 0498-48 60 11 Mobil: 070-557 44 61

Efterlysning

Vi efterlyser STOLAR från Storsudret till Bottarves sommarutställning 2011. Stolar med en historia är mycket välkomna. Är årtalet och namnet på snickaren och på stolen känt är det av stort intresse, MEN framför allt är alla stolar välkomna att visas upp på *Stolparad – vad sitter vi på?*

Stolar, stora som små, trasiga och halvfärdiga, ingen är för usel. Alla är välkomna till utställningen! Ring Solveig Karlström i Fide 0498 - 48 39 48 / i Stockholm 08-6427582 / eller mobilen 0706 – 80 85 37.

Lediga platser

Vår laitar ettar ett par raidie gubbar ellar mänskar ti ha ti ga ikringg ei flanällskörtar u vammelbyxar ellar gamble källar u pussle me någ av vart pa o' gardn.

Anställningen består i att under ett par timmar om dagen tillsammans i sommar mata och sköta om våra husdjur (lamm, grisar, kaniner, höns), sköta vår lekchage för barn och klippa och trimma våra gräsytor.

Vi har fått för oss att ni är ett par pålitliga personer som tycker om barn och djur och gillar att träffa mycket folk. Vi tror att ni är praktiskt lagda och kan hålla ordning och reda på gården. Ni har kanhända uppnått pensionsåldern men känner er krya och orkar jobba lite vid Bottarve ett par timmar på förmiddagen eller eftermiddagen.
Lön efter överenskommelse.

Hyr Bottarve

för barndop, begravningskaffe eller kalas!

Många tror oss inte när vi säger att det går att hyra Bottarve. Men det är sant! Vill du hyra vardagsstugan för upp till 20 gäster eller salen för upp till 40 gäster? Eller båda? Konferera med oss vid Bottarve.

Butiken vid Bottarve

I butiken erbjuder vi hantverk och andra produkter, mestadels från Storsudret. Stickade plagg, lammskinn, hemvävda trasmattor. Gotlandslitteratur, ljus, servetter. Träslöjd. Gammaldags godis, sylt, honung, senap, oljor och vinäger. Bra tips på saker att ta med när du går på fest, istället för den vanliga vinflaskan.

Välkommen in hälsar Stina och Ulla!

Hoburgs hembygdsförenings kulturminnesfond

Hedra minnet av en anhörig eller vän med en minnesgåva till hembygdsförenings kulturminnesfond. Medlen används till hembygdsvårdande insatser. De anhöriga får ett minnesblad med din hälsning. Ring 073 97 09 259.

Vår sökar löidfålk ti o' kaffistäua, gänne peikar u dränggar.

Anställningen innebär skötsel av kaffestugan med inköp av varor, försäljning av drycker, smörgåsar, våfflor, saffranspannkaka och småkakor i huvudsak, samt daglig städning.

Ni är ett gäng ungdomar som med servicekänsla och glatt humör gillar att träffa många nya människor varje dag. Ni gillar såna välmeriterande utmaningar som att själva sköta en kaffestuga. Ni trivs med att gå klädda i 1800-talskläder och bidra till den gammaldags och mysiga stämningen på gården.
Lön enligt avtal.

Ring Kerstin Jonmyren eller Solveig Karlström!
Tel. Kerstin 0498 - 49 72 58 eller 076 – 80 79 495;
Solveig 0498 - 48 39 48 / i Stockholm 08 – 64 27 582 / eller mobilen 0706- 80 85 37.

Uppdatera era uppgifter i medlemsregistret

Har du flyttat eller fått ny mailadress, glöm inte bort att anmäla det till Hembygdsföreningen.

Hittills har vi fått e-postadresser från ett stort av hembygdsföreningens medlemmar. Men vi vet med säkerhet att det är många fler som har en sådan adress.

Eftersom vi är angelägna att dra ner ytterligare på de betungande utgifterna för porto så ber vi dig att skicka din mail-adress till viveka.friberger@telia.com

De som inte har tillgång till dator får naturligtvis även i fortsättningen sina brev med den vanliga posten.

Hald di uppdatern – käik pa www.bottarve.se

Hoburgs hembygdsförening

Stöd oss gärna genom att bli medlem i föreningen. För 2011 är avgiften 100 kronor per person. Alla medlemmar går in gratis i museet vid Bottarve. Hur många gånger som helst! Medlemskortet kan hämtas i Butiken vid Bottarve. Avgiften betalas in på hembygdsföreningens plusgiro 4391880-4. Glöm inte att skriva namn och adress och ev. e-postadress. Vi är glada för penninggåvor!

Hoburgs hembygdsförening • Vamlingbo Bottarve 112
623 31 Burgsvik
tel: 0498-498240 Butiken • fax: 0498-498247
e-post: info@bottarve.se • hemsida: www.bottarve.se

Ansvarig utgivare: Hoburgs hembygdsförening
Redaktör: Ing-Marie Tellström
Tryck: Hemse Tryck & Kopiering AB

